Žinios

SEMANARIO LITUANO Noticias

Dir. Proprietario Responsavel: Acacio Antunes Marques — Redação e Administração: Av. Tiradentes, 1030 — Tel. 34-8320 — Preço Cr.$ 3,00

ĮSTEIGTOS 1947 M. São Paulo, 1957 m. Vasario mėn. 9 (Fevereiro) d. Nr. 434

IVAIRIOS ŽINIOS

— Danijoje didžiausias dabartinis rupestis, kaip apsi saugoti nuo atominių bombų karui prasidėjus. Prie dabar tinių balistinių sviedinių grei čio, kaip Danijoje liks ne dau giau kaip 30 min. apsisaugoji mui, o š. Amerikoje arba Ru sijoje ne daugiau 1 val. ka rui prasidėjus.

— Tautų Sąjunga apskai čiavo, kad 1954 metais viso pasaulio gyventojų skaičius buvo 2.652 milionai. Jei ne bus karo, tai 1980 m. žmonių skaičius padidės iki 3.500 mi lionų ir 2056 m. jau gyvento jų skaičius padidėtų iki 6.000 milionų.

— Didelis gaisras buvo kilęs Barnabė saloj. Užsidegė naftos sandeliai ir triubos kurios sprogo nuo karščio. Ugnis išsitęse apie 3 kilomet rus. Buvo dideliame pavojuje Ultragaz sandeliai ir naftos gabenimo laivas «Universe Leader». Padaryti milžiniški nuostoliai.

— Paryžiuje vyksta Atlanto pakto suvažiavimas. Ad enaueris iškėlė klausimą: Jei gu vengrai neturi už sienos brolių, tai tokiems įvykiams pasireiškus, R. Vokietijoj, va karų vokiečiai negalės pasilikti beširdžiais stebėjojais, ir kas bus?

Nebesusitaria Brazilijos komunistų vadai. Senieji komunistai yra nutarę laikytis ir toliau Stalino vestos politi kos, o ex-kapitonas Agildo Barata vienas iš dabartinių vadų reikalauja vykdyti Kruš čevo siaptojo dekreto įsakymus. Agildo Barata buvo prie šingas ir kad Komunistų par tija palaikytų dabartinio pre zidento J. Kubiček kandidatu rą praeituose rinkimuose.

— Iš Lietuvos komparti jos sekretorių pavarytas rusas Afonin ir iš planavimo kom. pirmininkų rusas Petrov Maskva, bijodama neramumų, juos atšaukia.

— Gomulka išleido gra sinantį atsišaukimą, kuriuo reikalauja paklusnumo Mask vai.

— Amerikos karo laivy no dalis lankosi Brazilijoje. Dabar keletas karo laivų sto vi Rio de Janeiro uoste ir da lyvauja bendrai su Brazilijos karo laivynu jūros manevruo se, kuriuose bus pritaikinta paskučiausi moderniniai būdai apsisaugojimui nuo povandeninių laivų.

— Š. m. vasario mėn. 5 d. Maskvoje tapo atidarytas Vyriausio Sovieto suvažiavimas. Svarbiausias dienotvar kės punktas — ekonominė pa detis.

— Šiomis dienomis buvo nužudytas senatorius Cesar Vergueiro labai žymus ir įtakingas žmogus ir politikas. Užmušė jį jo paties giminaitis, kuris prasilošęs reikala vo, kad jis, kaipo jo dėdė, ap mokėtų jo skolas, kurios sie kė maždaug apie 2-3 mil. kr.

— Vengrijos komunistinės vyriausybės pirmininkas Janos Kadar pareiškė, jis tu ris žinių, jog nauja revoliuci ja būsianti kovo mėnesy, bet jis įspėja, kad visi tie, kurie išdrįstų pakelti ranką prieš popnliarines respublikas būsią likviduoti be pasigailėjimo

— Maršalas Žukovas So vietų Krašto Apsaugos Minist ras, kuris lankosi dabar Indi joje, vienoje savo kalboje pa reiškė, jog jo nuomone esan ti, ateinančiame kare būsią naudojamos atominės bombos.

— Brazilija jau gavo 6-tą prekybinį laivą iš Š. Amerikos iš 12 užsakytųjų.

Šnipai dirba

Praeitą savaitę tapo su imti New Yorke trys šnipai, šnipinėję Rusijos naudai. Vie nas iš suimtųjų šnipų yra Jack Soble, kilęs iš Lietuvos o jo žmona Myra yra rusė ir trečias šnipas tos pačios gru pės yra Jacob Albam. (Sulig išvaizdos ir fotografijų, atro do visi žydų kilmės) Jie visi yra kaltinami Valstybės pas lapčių išdavimu ir einant pas kutiu įstatymų, jei bus pripa žinti šnipinėję svetimos vals tybės naudai, tai jiems vi siems gresia mirties bausmė elektros kėdėje. Sąryšy su šia šnipavimo byla bolševikų pa siuntinybės New Yorke aukš tas valdininkas M. Mokev, bu vo paprašytas laike 48 valan dų apleisti Ameriką ir jau sausio 27 d. išvyko atgal į «rojų». Kaltinamieji šnipai pa sirodo priklausė prie stipriai organizuotos šnipavimo orga nizacijos, kurios centrai ran dasi: Paryžiuje, Lauzanoje, Že nevoje ir New Yorke. Mums lietuviams yra labai skaudu, kad vadalojamas lietuvio var das, bet išgamų ir išdavikų visur atsiranda, tad jų net rūksta ir svetingoje Š. Ame rikoje.

— Lenkija laimėjo var žytines pastatyti Brazilijai ke letą laivų, 10 milionų dolerių vertės. Brazilija nemokės pi nigais, bet kava ant tos su mos.

— Pildosi Julio Verno fantazijos «dvidešimt tūkstan čių mylių po vandens», nes š. Amerikos atominis povan deninis laivas nuplaukė 20 tūkstančių mylių po vandeniu iš vieno kart ir 60 tūkstančių mylių padarė įvairiose povan denyniose plaukimuose. Pap rastas pov. laivas butų sunau dęjęs per tą laiką 2.800.000 litrų alyvos.

VILA BELOJE šį sek madienį bus Popiečių orkest relio repeticija 15 val.

Dar keletas zodziu Lietuvos vėliavos reikalu

Lietuviška patarlė sako, kad kuprotą tik žemelė teišlygins. Tai yra tikras faktas pačioje mūsų Kolonijoje. Ka da buvo iškeliamos S. Paulo tautų vėliavos, kurių tarpe ir mūsų trispalvė, tūlam žiūrovui kilo mintis pats savęs pak lausti: Ar tai yra reprezenta cinė Lietuvos vėliavą?..

Paskutiniame «Mūsų Lie tuvos» numeryje kun. Šeškevi čius drąsiai pasisakė savo ir kitų lietuvių nuomonę dėl mú sų suvargintos vėliavos. Bu vo per spaudą kviesti visi lie tuviai dalyvauti visų laisvųjų tautų vėliavų iškėlime ir bu vo žinoma, kas minėtas vė liavas iškels. Atrodo viskas tvarkoje. Bet kokia buvo mū sų vėliava iškelta? Ar toks mūsų vėliavos oficialus dy dis? Apkarpyta ir nubluku sios spalvos rodo tiesiog šlyk štų, akį rėžiantį vaizdą. Tuo tarpu kitų tautų vėliavos iš dydžiai plėvesuoja mažiau siam vėjeliui papūtus.

Yra skaudus faktas, bet tas faktas turi būti nors laiku pakeistas ir parodytas pasau liui, kad pas mus dar yra ke letas cruzeirų naujai Lietuvos vėliavai nupirkti. (O gal rei kėtu šiam reikalui aukų pa rinkti?). Nejaugi tas viskas daroma sąmoningai? Nejaugi tik tokiu būdu mes galime representuoti mūsų pavergtą tautą? Manyčiau, kad užtektų jau bereikalingų karščiavimo si, bereikalingų koliojimosi ir stengimąsi savo nesugebė jimus užversti kitiems ant sprando. Tad matote, brangūs tautiečiai, kokie yra «puikūs» mūsų reprezentaciniai reika lai. VAIDYLA

— Sueso batalijonui be vykstant į savo paskyrimo vietą, laive pasimirė nuo pla učių uždegimo vienas karei vis, kuris buvo palaidotas jū roje.

Yra laiškas Antanui Ivoš kai Av. S. João, 324 ap. 501 5-tas aukštas.

SIUNTINIAI į Lietuvą ir į Sibirą!
Siunčiame įvairiausias medžiagas, avalynę, megstinius ir vaistus į Lietuvą ir į Sibirą! Siuntiniai iš Amerikos ir iš Anglijos siunčiami per Central Parcel Service, INC., kuri pil nai siuntinius apdraudžia ir sumoka visus muitus. Gavė jas nieko nemoka! Siuntiniai pasiekia Lietuvą per 6-8 sa vaites! REIKALAUKITE KAINORAŠČIŲ!
Kreipkitės bet kuriuo laiku
Janas Valavičius R. Padre Benedito de Camargo, 698, Penha, S. Paulo | Aleksandras Boguslauskas R. Frei Antoniode Guadalupe, 14, V. Zelina, S. Paulo

LIETUVOS ARCHITEKTŪROS PARODOS TRIPTIKO BENDROJI APŽVALGA

Stat. inž. Mik. Ivanauskas

Lietuvišką gotiką atstovavo: gražioji Šv. Onos B. Vilniu je su fasadu, perspektyva ir de talėmis, Zapiškio B., Vytauto Didž. Kaune. Perkūno namai Kaune, Bernardinų B. anga ir bokštas Vilniuje.

Renesansą: Kaune: Pažais lio B. ir Karmelitų B., Šiauliuo se: Šv. Petro ir Povilo B.

Baroką: Vilniuje: Šv. Jono B., Dominikonų B., Šv. Jurgio B., Šv. Petro ir Povilo B. su vi daus detalėmis ir fragmentais, Šv. Teresės B., Šv. Kazimiero B., Šv. Katarinos ir Misionierių B. (Tipingiausias lietuviškas ba rokas). Bazilionų B., Kaune: Šv. Trejybės B., Jėzuitų B., Kauno Rotušė ir kt. Čia pat dviejų pus lapių lietuviško baroko charakte ristika, pažymint, kad pagal prof. Dv. Weber, Lietuvą stato to laikotarpio viso pasaulio pir moje eilėje.

Rokoką: Dominikonų B. ir Vienuolyno koridorius. Klasiciz mas: Lauryno Stoka Gucevičiaus Vilniaus Katedra su detalėmis, Kalvinų B., ir kt.

Helenizmas ir Romantika — vienas pavyzdys.

V-asis skyrius

Atgimimo Lietuviškoji

Architektūra

Ji prasidėjo po baudžiavos panaikinimo (1861) Lietuvoje ir tęsiasi iki dabar laisvajame pasaulyje. Šis skyrius padalytas į tris dalis:

a) Istorinių stilių pakartoji mas (1850-1918). Duota du tipi niai pavyzdžiai: Palangos B. ir Kauno Igulos B. (Vienintelis Bi zantinio stiliaus pavyzdys).

b) Nepriklausoma Lietuva iki bolševikų okupacijos (1918-1940).

Kaip Dr. El. Draugelis nu sako «Mūsų Lietuva» (iš 1956. XII. 15 d.) čia jau vien lietuvių architektų bei inžinierių kūriniai Ar tai grynasis modernizmas ar klasikinių stilių įpynime, bet vi sur jaučiama lietuviška dvasia, charakteris, alsavimas, grožis. Tai Nepriklausomos Lietuvos 20 metų triūso pasiektas kultūrinis laimėjimas.» Duota laikinosios sostinės Kauno ir provincijos miestų didžiųjų puošniausių pas tatų vaizdai k. t. Vytauto Didž. Muziejus, Lietuvos Bankas, Pre kybos ir Pramonės Rūmai, Prisi kėlimo B., Darbo Rūmai, Tei singumo Rūmai, visa eilė prad žios mokyklų, gimnazijų ir uni versitetinių rūmų, civilinės staty bos pastatų, vilų, paminklų ir tt.

c) Laisvojo pasaulio lietu viškoji architektūra. Šios dalies centre Dr. Arch. J. Mulokas sa vo kūrybos darbo salėje. Aplin kui išdėstyti jo kūriniai: Šv. Ma rijos Švenčovės Chicagoj fasadas perspektyva, maketas, vidus, dail Jonyno ornamentikos pavyzdžiai, dail. Košubos keturios Ma donos, E. St Louis Ill. B. su du rų detalėmis, Lurdo Grotos kop lytelė, Bolševikų nužudytiesiems atminti koplyčia-paminklas. Arch J. Muloko kūriniais yra susiža vėjusi visa S. Paulo lietuvių ko lonija. Kitų kurinių autoriai yra šie architektai bei inžinieriai: Stasys Kudokas, J. Kova Kova lskis, Kulpavičius, Petras ir Va sia Kiaulėnai, Ladyga, Dr. J. Virakas. Neužmiršta sakralinės skulptūros ir vitražų kūrėjai: Ka šuba, K. Jonynas, Kolba, Valeš ka, K. Varnelis.

Be to, buvo išstatyta gyv. liet. namo konkurso premijuotų projektų reprodukcijos: Arch. J. Muloko, Arch. J. Okunio, Arch. Švipo ir Inž. K. Reisono. Viso buvo galima suskaityti 250 archi tektūrinių vaizdų.

Bibliotekos lankytojai bu vo supažindinti bent dalinai su literatūra apie Lietuvą, lietuvių, anglų, vokiečių, portugalų ir is panų kalbomis. Buvo išstatyta vi so 40 tomų knygų.

Tokia tai buvo įžanga į didžiąją apžvalginę istorinę Lie tuvos architektūros parodą.

Pastaba: Daugiau apie trip tiką žiūr. «Mūsų Lietuva» nr. 386 ir 389 H. Mošinskienės ir Dr. El. Draugelio straipsnius.

"Tėvynės Garsai"
Vienintėlis Lietuviškos Muzikos Pusvalandis Girdimas
Visoj Pietų Amerikoj!
Sekmadieniais 10,15 val. (vėliau bus nuo 10 val.) per **Radio Difusora** São Paulo ilgomis ir trumpomis ban gomis PRF3-960 KC, ZYB7-49m, ZYB9-19m. Priimame ko mercinius kelbimus ir pasveikinimus su plokštelėmis!
Adresas: Caixa Postal 403 Telef. 37-2265. | Vadovauja "Tėvynės Garsai" Kolektyvas.

Imre Nagy, buvęs Vengri jos premjeras, šiuo metu sovietų policijos priežiūroje gyvena vie noje Juodųjų jūrų saloje.

Prancūzija skelbia, kad 19 68 metais pasigamins pirmąją atominę bombą, po 8 metų tu rės jų 70.

Maskvos radijas skelbia, kad pavasarį Sovietų Sąjungoje lankysis Nasseris.

Nuo Kalėdų Čekoslovakijos radijo stotys nebetransliuoja Kremliaus varpų skambėjimo ir sovietų himno.

Nasseris pareiškė, kad jis mielai priimtų Eisenhowerio kvie timą apsilankyti Amerikoje.

Ukrainoje vyksta didelės studentų manifestacijos. Kijeve buvo susirėmimų su kariuomene. Miesto gatvėse patruliuoja tankai.

Gražiausia olimpiados daly ve buvo vienbalsiai pripažinta 24 m. rusė, daktaro žmona, Ga lina Popova.

Beveik visi vengrai atsisa kę grįžti iš Melbourno į savo Tėvynę, gavo prieglaudą JAV.

Kaip atrodo Vilnius

Chicagoje gautame laiške iš už Geležinės Uždangos pra nešama: «Vilnius savo išvaizda pasikeitė nedaug. Griuvėsiai sut varkyti. Jų vietoje kaikur pasta tyti nauji namai, o kitose vieto se padarytos aikštės. Judėjimas mažesnis negu Kaune. Rusų ir žydų žymiai daugiau. Lietnvių apie 30%. Krautuvės kiek gra žesnės negu Kaune, bet nelabai kas jose yra. Kaune ir Vilniuje juvelyrių krautuvėse galima gau ti gana gražių daiktų. Rankiniai laikrodžiai – Pobiedos. Jų kai na tarp 3-40 rublių. Rūkalai pi gūs ir pasirinkimas didelis. Ko respondencija su užsieniu — tik rinama». D

Didelė mokykla

Gulkanos miestely, Aliasko je, jėzuitai pastatė mokyklą, ku ri kainuoja 2.000.000 dolerių. Statybos planai buvo pradėti fon de neturint 5 dolerių.

— Sov. Sąjungos AT pre zidiumo įsaku marš. Žukovas ap dovanotas Lenino ordinu ir 4 aukso žvaigždės medaliu. Žurna listai apskaičiavo, kad ant marš. Žukovo krūtinės sukrauti ordi nai ir kitos «brangenybės» yra vertos 800.000 DM.

— Vad. «TL Kultūros Mi nisterija» paskelbė konkursus V. Kapsuko paminklo Vilniuje ir Ja nonio — Biržuose portretinių fi gūrų eskizams sukurti. Paskirtos premijos po 4.000 rb. ir ma žiau. (E)

«ŽINIŲ» PRENUMERATA METAMS CR.$ 200,00

Dr. Jonas Basanavičius

Lietuvos Atgimimo Patriarko 30 metų mirties sukakčiai paminėti

Lygiai prieš 30 metų, 1927 m. vasario mėn. 16 d., kada visa laisvoji ir nepriklausomoji Lietuva, o taip pat ir užsienio lietuviai iškilmingai šventė savo krašto nepriklausomybės sukaktį, Lietuvos sostinėje Vilniuje, tuo metų lenkų okupuotame, mirė Lietuvos atgimimo Patriarkas Dr Jonas Basanavičius. Mirdamas jis išreiškė norą būti palaiduotas Vilniuje, tuo palikdamas simboliška testamentą — išvaduoti Lietuvos sostinę Vilnių.

Dr. Jonas Basanavičius gimė 1851 m. lapkričio mėn. 23 d., Ožkabalių k., Bartininkų v., Vilkaviškio apskrityje, pasiturinčių ūkininkų šeimoje. Skaityti Jonas išmoko pas kaimo «daraktorių», o rašyti pradžios mokykloje. Baigęs mokyklą, Jonas įstojo į Marijampolės gimnaziją, kur baigė keturias klases. Mat, tė vai norėjo, kad jų sūnus kunigu taptu, tačiau Jonas gal vojo kitaip, tęsdamas toliau mokslą. Nuvyksta į Maskvą įstojo universitetan, kur pradėjo studijuoti istoriją ir filosofiją. Bet turėdamas palinkimą prie medicinos, perėjo į medicinos fakultetą, kurį baigė 1879 m. gaudamas gydytojo teises.

Baigęs mokslą, Basanavičius Lietuvoje nepasiliko, bet išvyko Bulgarijon, kur buvo paskirtas, 1880 m. Lom-Palanka ligoninės direktorium. Turėdamas pastovų darbą, pradėjo rūpintis lietuvybės reikalais ir rašynėti straipsnius į Prūsuose išeinančius lietuvių laikraščius «Lietuvišką Ceitungą» ir «Naują Kelią». Bulgarijoj Basanavičius išbuvo apie du metus, persikeldamas po trumpo apsilankymo Lietuvoje, į Pragą, kur ir gimė mintis, susitarus su Višteliu ir Mikšu, leisti «Aušrą», kuriuo redaktorium pirmus septynius numerius buvo pats Basanavičius, o vėliau Dr. J. Šliupas. «Aušros» pirmas numeris išėjo 1883 metais Ragainėje, Prūsuose.

Gyvendamas Pragoje, Basanavičius apsivedė ir turėjo rūpintis jau ir šeimyniniu gyvenimu, o sutaupyti Bulgarijoj pinigai baigėsi. Tad nors ir prieš savo norą, Basanavičius vėl grįžo Bulgarijon ir stojo dirbti ton pačion Lom-Palanko ligoninėn.

Antras Basanavičiaus apsigyvenimas Bulgarijoj jam buvo dvasiniai ir fiziniai nelaimingas. 1886 m. sustojo ėjęs Prūsuose laikraštis «Aušra», kuri buvo Basanavičiaus siela žadinantį lietuvių tautinį atgimimą. 1887 m. vieną rugpiūčio vakarą, kada jisai buvo vedamas pas ligonį, tas pats asmuo, kuris jį iškvietė, norėjo Basanavičių nužudyti, peršaudamas jį į dvi vietas. Kaip vėliau paaiškėjo, tai buvo politinis atentatas surengtas prieš Basanavičių. O 1889 m. mirė jo žmona Eleonora. Šie pergyventi smūgiai labai stipriai paveikė Basanavičiaus sveikatą.

Kupinas ilgesio, Basanavičius pradėjo grįžimu į Lietuvą, nes matė, kad rusai pralaimėją karą su japonais, galės sušvelninti santykius su tautų mažumomis, o taip pat ir su lietuviais. Šį savo tėvynės ilgesį Basanavičius yra išreiškęs savo dienoraštyje šitaip: «Gervių dideli pulkai Lietuvos linka traukia: kaip gaila, kad su jomis Lietuvon grįžt negaliu.»

Nors pavojus grįžti tėvynėn buvo didelis, tačiau 1905 metais pasiekia Lietuvą ir sueina į kontaktą su kitais Lietuvoje gyvenančiais inteligentais ir veikėjais ir iš nauj pradeda Lietuvos atgimimo darbą. Kūria Lietuvos Mokslo Draugiją, deda pastangas su šaukti Didįjį Vilniaus Seimą, prieš rinkimus į valstybės Dumą (parlamentą), Basanavičius ragino lietuvius, kad jie statytų ir rinktų lietuvius atstovus. Kaip ir visuomet, taip ir anais laikais, netruko lietuvių tarpe skundikų rusų žandarams. Nuo tokių skundikų ne kartą teko nukentėti Basanavičiui, nors jau laikai buvo pasikeitę ir lietuviai jau buvo atgavę šiokių tokių teisių į viešąjį gyvenimą.

1913 m. drauge su M. Yčų, Basanavičius vyksta, Lietuvių Mokslo Draugijos įgalio tas, Š. Amerikon rinkti aukų tos draugijos namams statyti. Ir taip ligi pradžios 1914 m. karo Basanavičius gyveno tai Lietuvoje, tai užsieniuose, bet 1915 m. grįžo Lietuvon ir apsigyveno Vilniuje, kur turėjo pergyventi visokias okupacijas: vokiečių bolševikų ir lenkų.

Vokiečių okupacijos metais, kaip žinome, Basanavičiui vadovaujant, įvyko vienas didžiausias Lietuvos istorijoj įvykis, galima pasakyti, buvo vienas didžiausių Basanavičiaus svajonių. Buvo sudaryta Lietuvos Taryba, kurios pirmininku išrenkamas Basanavičius ir kuri 1918 m. vasario mėn. 16 d. paskelbia visam pasauliui Lietuvos nepriklausomybę.

Karui pasibaigus ir vokiečiams pasitraukus iš Vilniaus, Basanavičiui teko pergyventi daug ir labai sunkių dienų. Tačiau nežiūrint to, jisai pasiliko saugoti Lietuvos sostinę Vilnių dirbdamas ir toliau mokslo ir kultūros darbą ligi savo mirties.

Dr. Jonas Basanavičius visomis savo jėgomis, visa dvasia siekė savo tautai tautinio atgimimo, laisvės, kultūros pažangos. Kaip žmogus, jisai buvo didelio takto, intelekto, aukštos moralės žmogus, stipri intelektualinė asmenybė. Basanavičius lietuvių tautoj visada bus gyvas. Jisai, lyg legendarinis lietuviškų piliakalnių karžygys, amžius bus tautos atsiminime ir kartų kartoms lietuvių bus kilniųjų tautinių dorybių pavyzdžiu.

●

Kotryna Grigaitytė

Tai ne amžiams

Tai ne amžiams saulė nusileido,
Laiko grandys auštant subyrės.
Tau nubrauksim ašarą nuo veido,
Tau užspausim žaizdą pervertos širdies.

Tik tegul paliauja žvarbūs vėjai pūtę,
Nemunas krūtinę šniokšdamas pakels.
Kruvinoj pakrantėj mėlynuos žibutės,
Tyliai krausis žiedas tėviškės obels.

Vėl sudėtos rankos maldai rytmetinei,
O varpų gaudimas plaukia pagiriais,
Kryžkeles išrašė šūkis paskutinis:
Tremtiniais išėję karžygiais pareis.

Tai ne amžiams saulė nusileido,
Laiko grandys auštant subyrės.
Nusilenks ir kalnai Tavo giesmės aidui,
Vardas gintarinis ugnimi žėrės!

MALHAS DULIN

Tiesiog iš Fabriko — vartotojams, be tarpininkų
Moteriškų megstinių didžiausias ir aukščiausios rūšies pasirinkimas
Taip pat išpildom sulig užsakymo bet kokį modelį ir didį
Kainos prieinamiausios
ir Jūsų patogumui keturios krautuvės:

Rua D. José de Barros, 75 — Tel. 34-3067
Rua 24 de Maio, 207 - 5.º s. 52 - Tel. 34-9004
Rua Augusta, 2558 — Tel. 8-9829
Rua Teodoro Sampaio, 1657
São Paulo

Klausykis S. Paulo Liet. Kultûrinês Radio Programos

Iš Radio 9 de Julho, kiekvieną sekmadienį nuo 9,30 iki 10 val., (iš ryto) banga 540 klc.

Lietuviškas žodis radio bangomis tol bus girdimas, kol jį rems susipratę lietuviai.

Radijui paramą galima įteikti finansinės komisijos nariams asmeniškai arba siunčiant per paštą finansų ko misijos iždininko p. Petro Šimonio, ar kun. P. Ragažins ko vardu šiuo adresu: Caixa Postal 4118 São Paulo.

Kiek yra žodžiu anglu kalboje

Kaip kitos gyvosios kalbos taip ir anglų kalba nuolat keičiasi. Kasdieninėje kalboje kai kurie žodžiai nevartojami, o ki ti žodžiai pridedami. Naujoms pramonės šakoms reikėjo išrasti naujus žodžius, kurie virto kal bos dalim. Kai prieš kelis metus buvo ruošiamas anglų k. žodynas, pastebėta, kad vien tiktai elektros srityje tokių žodžių bú ta per 4000. Panašiai padidėjo žodžių ir kitose meno bei moks lo šakose. Daugumas jų grynai techniniai terminai, bet pamažu jie tampa kasdieniniais žodžiais. Ir taip auga kalba. Tokiu būdu galima apskaičiuoti kiek yra žo džių tam tikru laikotarpiu. Jei įskaitytumėme senus, jau nevar tojamus žodžius ir naujadarus, anglų kalboje būtų apie 300.-000 žodžių.

Kasdieniniame rašte ir kny gose, aišku, nevartojama ir de šimtoji žodyno dalis. Vidutinis kai išsilavinęs žmogus naudoja nuo 3000 iki 5000 žodžių, bet asmuo gali puikiai tvarkyti rei kalus žinodamas keletą šimtų žodžių. Net kai kurie įžymús ra tojai naudoj, palyginti mažą žod žių kiekį pav. Shakespere naudo jo 15.000 žodžių. ALB

Lietuvos kaime

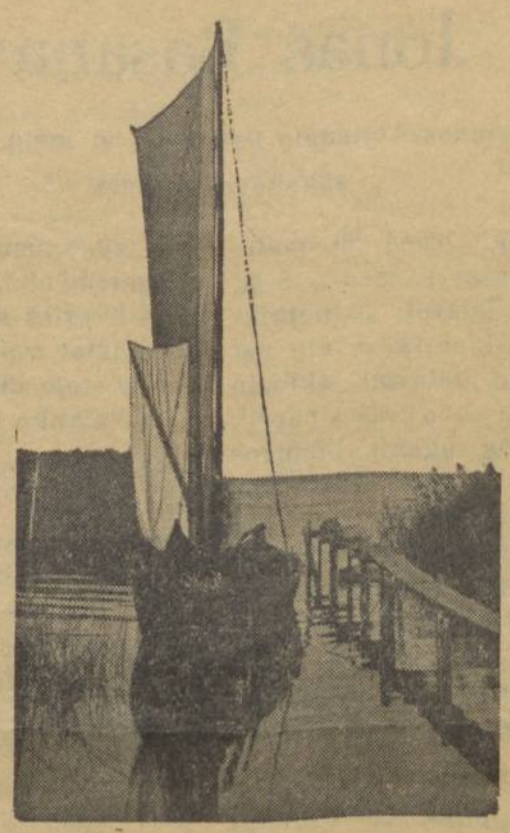

Kuršių žvėjai

Ką reiškia LTSR?

Ar žinote, ką reiškia «LT SR»? Tai sutrumpinta: Lietuvos Tarybų Socialistinė Respublika». Bet Lietuvoje žmonės tas raides kitaip skaito, būtent: «Lietuvi, ta ve smaugia rusai».

Kas gražu, atsilieps, kas teisinga, nemirs, nors vandenim kalnais apklotum. Vaižgantas

Kuo daugiau stumi nuo sa vęs savo kryžių, juo jis sunkes nis darosi. Amiel

Darbo ieškantiems

Teko patirti, kad Educandario D. Duarte (apie 10 km. už Pinheiro) reikalingi naktiniai sargai. Darbas viduje, prie inter nuotų vaikų nuo 20 val. iki ry to 6 val. Atlyginimas: salario mi nimo. Gyvenimas pensione.

Privažiuoti iš Pinheiros iki vietos autobusu 7,30 11,30 ir 4, 30 val. arba Cotia eina kas 30 min., išlipti Jaguare. Tel. 8-3387

Čigonai moderneja

Argentinoje čigonams tik ras rojus. Jų niekas nekontro liuoja, nevaržo. Gyvena grupė mis laukuose ir namuose. Vieton arklių, dažniausia važinėja sa vais automobiliais. Tik maža či gonų dalis dirba šaliai naudingą darbą.

Papigintai

JAV draugingoms šalims parduoda 1.500 sprausminių lėk tuvų «Panther» po 18.500 dole rių kiekvieną, nors naujuose ka taloguose jų kainos po 300.000 dol. kiekvienas.

Negali laukti

Turtingas tėvas pasakoja savo būsimam žentui:

Kodėl tu taip skubinies prie altoriaus? Mano Onutė dar taip jauna... vos šešiolikos metų Ar negalėtum palaukti bent vie nus metus?

— Aš tai galėčiau, bet ma no skolos neleidžia...

PADĖKITE

Savo giminėms ir pažįstamiems Europoje (Lietuvoje ir kituose kraštuose) nusiunčiant jiems drabužius naujus ar vartotus, vaistų, maisto, kakavos, kavos bet kokį kie kį, taip pat galima siųsti angliškos medžiagos rūbams 3 metrus, pinigus, sumokant čia cruzeirais, o tenai gaus rubliais.

Sumokam visus muitus! Kreiptis: Av. S. João, 324 ap. 501 5-tas aukštas (prie Centralinio Pašto), Telefonas 34-6427 kiekvieną dieną iki 20 val., taip pat šeštadieniais ir sekmadieniais.

INFORMACINIS SKYRIUS

Lietuvos Pasiuntinybė Rio de Janeire Av. Erasmo Braga, 277 6-o andar sala 609.

Tipografija «BALTICA» Alexandre Bumblis A. Tiradentes 1030, S. Paulo Tel. 34-8320.

Metalurgica «LITUC» Ltda R. Ilansa, 822 S. Paulo Tel. 63-5267 ir 63-5269.

Fabrica de Elastico «NEVADA» Antonio Serbenta R. Manuel Pereira Lobo,341 S.Paulo.

Cromeação «BARRA FUNDA» Pedro Kalinauskas R. Barra Funda 775 Tel. 52-6353 S. Paulo.

Lietuvos Konsulatas nuo 13-17 val. Rua Dom José de Barros 168-5o Tel.32-0960 S.Paulo

Corte de Borracha «Tiradentes» para fabricas de elasticos E. V. Bumblis, Av. Tiradentes 1026 Tel. 36-9517 São Paulo.

Industria de Maquinas Trança deiras Lionginas Spuras R. S. José do Barreiro 342 Belem S.P.

Farmacia «RENO» Juozas Lukoševičius, Rua Reno, 15 Tel. 63-1575 São Paulo.

Paieškojimas

Paieškau Januškevičiaus Juozo, į Braziliją atvyko apie 1925 metus. Kas žino arba jį pati prašoma atsiliepti šiuo adresu: Vladas Pupienis, Rua Oratorio 1257 Mooca, S. Paulo.

Žinios

Vienas egzempliorius — Cr. 3,00
Prenumerata metams — Cr. 200,00
Uzsienyje — dol. 5
Pinigus siusi:
Alexandre Bumblis
Av. Tiradentes, 1030, São Paulo
Brasil

Composto e impresso:
Av. Tiradentes, 1030 S. Paulo

VILA BARROS

Parduodami sklypai, tinkami gyvenimui ir industrijai. Ilgam išsimokėjimui, be procentų.

Grynais pinigais parduodame su didelėm nuolaidom. Sklypai ligus, sausi ir geras oras; sklypu žemė yra užregistruota Decreto Lei Nr. 58.

Pardavimai ir informacijos, šeštadieniais, sekmadieniais ir šventadieniais su

CARLOS KORKISCHKO

Rua Santa Izabel, 1.953 Guarulhos. Šita gatvė prasideda nuo Via Montero Lobato, 167. Korespondencijai: Caixa Postal 4444 São Paulo.

VIENINTĖLĖ LIETUVIŠKA KELNIU DIRBTUVĖ «ZAPAS»

São Paulyje.

Pardavimas tik urmu. Puikus pasiuvimas. Didelis pasirinkimas vyriškų kelnių.

Jonas Zapereckas

Telefonas 37-9278
Rua Tres Rios, 281 — São Paulo

— **Kai gero drabužio reik,**
Pas savo tautieti eik! —

SIUVĖJAS

Juozas Karpavičius

Av. São João, 233 S. Paulo

Žinios iš Rio de Janeiro

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas

Lietuvos nepriklausomybės paminėjimas tuo tarpu yra numatytas tik bažnytinės iškilmės, kurioms ir pakvietimai atspausdinti Iš jų sužinome, kad religinės iškilmės įvyks vasario 17 d. 10 val. šv. Genovaitės bažnyčioje, globojamos Lietuvos Pasiuntinybės ir L. K. šv. Kazimiero Bnės programą sudarys: šv. Mišios, kurias atlaikys J. E. vyskupas Dom Pedro Massa: 2. 36 Tarpt. Eukaristinio Kongreso atsiminimo bronzinės lentos pašventinimas ir atidarymas, kursų apie paruošusi anuometinę lietuvių sekciją kun. Juozo Janilionio vadovaujama.

Krykštynos

Vasario 2 d. Parapijos bažnyčioje buvo pakrikštyta Antano ir Bertos Gizeliu dukryté vardu Kristina-Teresė.

Piknikas

L. K. B-nės - Dainava buvo suruoštas piknikas sausio 27 d., tačiau nelabai kaip pavyko del neišgarsinimo visai nežinojo kiti vietos nesurado.

Išeis METRAŠTIS

Kun. J. Janilionis yra sure dagavęs ir atidavęs spausdinti Rio Lietuvių Metraštį, kuris už ménesio maždaug išeis. Bus įdomus turiniu ir forma. Sudarys storoką knygą su 60-70 iliustracijų.

1950

Metais Brazilijoje buvo 2.829 linotipistai ir 18.646 rinkėjai (vyrai), be to skaičiaus dar buvo moterų linotipisčių 65 ir rinkėjos 1.081.

Sveikas vargšas yra laimingesnis, negu ligotas karalius.

Lietuviška Spaustuve

BALTICA

Įsteigta 1938 metais

Aleksandras Bumblis

Atlieka įvairiausius spaudos darbus pramonei ir prekybai, greitai ir prieinamiausiomis kainomis.

Av. Tiradentes, 1030 - Tel. 34-8320 - S. Paulo

MET. BIBLIOGR. TARNYBOS
DOVANA

MAGALY BUMBLIS

Stasio ir Encarnação Bumblis duktė, baigiusi Salete Gimnaziją, tęs toliau mokslus Mackenzie Colege.

Gerb. «ŽINIU» leidejams

Šiuo siunčiu Tamstoms ke turis šimtukus (400) už praeitus ir atsilikusius «Žinių» prenumeratos metus.

Prašau man siuntinėti tuo pačiu adresu ir neužmiršti kalen doriaus.

Tik šiandien grįžau iš Por to Alegre, kur tvarkiau naujos mano vaistinės dokumentus. Se nąją prieš keletą metų parda viau. Greitu laiku V. Trindade vietovėje atidarysiu naują «Far macia Misericordia».

Šioje apylinkėje esu vienin telis lietuvis ir lietuviškai pasikalbu tik su «Žiniomis».

Poezijoj mažai tenka dirbti nes visą laiką paskendęs medicinoj: studijuoju dirbdamas, nors vaistininko diplomą gavau 1948 metais.

Šiuo tarpu, baigdamas siun čiu širdingiausius linkėjimus Tamstoms nenuilstamuose lietuvybės labui darbuose ir visiems Broliams lietuviams.

Reikšdamas pagarbą

Kostas-Činčikas-Lietuvis

«ŽINIU» Redakcijai

Siunčiu 200 kruzeirų už mano prenumeratą. Aš visai ne žinau ar mano prenumeratas yra atsilikęs. Rengiuos atvažiuoti į S. Paulį, bet visokios atsiranda kliutis ir vis atidedu tolimesniam laikui.

Pas mus Š. Paranoj prieš naujus metus buvo didelės saus ros išdžiuvo viskas kas tik buvo sodinta, net ir pusė kavos grudų nubirėjo. Nuo naujų metų pradėjo smarkiai liti. Rižiai atsigavo, bet kukurúzai daugiau kaip pusę pražuvo.

Per Sabaudia 19 gruodžio praėjo ledai, išmušė viską kas augo. Sugriovė triobesius, kur buvo koks šmotelis miško ar kavos neliko nei vieno lapelio, viską žmonės sodina iš naujo.

Su pagrba

Maires Gliebus

Vasario 16 dienos iškilmiu minėjimo programa

Šiais metais 16 d. vasario sukanka lygiai 39 metai kai Lietuva paskelbta neprik lausoma valstybe. Tai įvyko 1918 m. vasario 16 d. mûsų sostinėje Vilniuj.

Prieš porą savaičių Lie tuvos Konsulate susirinkę vi sų organizacijų pirmininkai, pirmininkaujant Lietuvos Kon sului A. Polišaičiui aptarę vi sas galimybes nutarė rengti minėjimo iškilmes visų S. Pau lo organizacijų vardu sudary dami tam tikslui rengimo ko misiją.

Šventės minėjimo diena 17 vasario sekmadieny. 11 v. V. Zelinos bažnyčioje iškil mingos pamaldos. 15 val. (3 val. po pietų) V. Zelinoje Se selių Pranciškiečių Salėje mi nėjimas su šia programą:

Pasveikinimo žodį tare Lietuvos Konsulas A. Polišai tis toliau kalba Henrikas Va lavičius ir Andre Franco Mon toro.

Po oficialiosios dalies se ka meninė dalis.

Dainuoja solistai: Kazi mieras Ambrozevičius ir Sta sys Laurinaitis. Tautiniai šo kiai: Ateitininkų šokėjų gru pė ir L. K. Bendruomenės choras.

Programos pranešėjas pakviestas Algimantas Žibas.

Prašome visus mûsų tau tiečius kuo skaitlingiausiai at silankyti.

Rengimo Komisija

Sidabrinis jubiliejus

Pranas ir Anastazija Zie ziai dvigubomis iškilmėmis pažymėjo savo vedybų sidab rinį jubiliejų: sausio 17 d. įvy ko paminėjimas šv. Genovai tės bažnyčioje, kurioj kape lionas kun. J. Janilionis atlai kė padėkos Mišias ir pasakė momentui pritaikintą jautrų pamokslėlį; gi sausio 19 d. va kare buvo padarytas priėmi mas namuose su ištaikingomis vaišėmis, kuriame dalyvavo per 60 eilinių ir rinktinių sve čių. Visi džiaugėsi, gražia su tartine linkėdami jubiliatams rožėms nuklostytu keliu susi laukti Auksinio Jubiliejaus.

Laiškai iš Lietuvos

Kunce Liudvikas, Benedik tui Barčiui, Leonard Pesliuk, Bruno Bernatovič, Jonui Dudo renko, Bagdonui Antanui, Kos tas Katarskis.

«Tėvynės Garsai» padidins programa

Teko patyrti, kad jau me tus laiko veikianti lietuviškos muzikos valandėlė «Tėvynės Garsai» per radio Difusora kas sekmadienį 10,15 - 10,45 val. nuo š. m. kovo 1 d. bus padidinta dar 15 minučių. Tuo budu dabar jau girdėsi me lietuvišką muziką ir dai ną ne puse valandos bet 45 minutes. šis pailginimas 15 min. bus skiriamas populia rinti lietuvišką dainą ir muzi ką gyvų pasirodymų per mik rofoną. Bus stengemasi duo ti galimybės mûsų kolonijos meninėm pajiegom tiek turin čioms profiicionalius parengi mus, tiek įvairiems muzikos mėgėjams pasireikšti per ra dio valandėlę.

Vienas skaitytojas Buda pešto knygyne, klausė:

— Kur galėčiau rasti kn ygą «S. Sąjungos Žygiai Užtik rinti Taiką Pasaulyje»?

— Tikrai negaliu prisi minti — atsakė tarnautoja — bet del visko pažiûrėk į pa sakų knygą.

Sekantis "ŽINIŲ" num. pasirodys vasario 23 d.

KALENDORIUS

Jau išejo iš spaudos lietuviškas Kalendorius. Galima įsigyti kioskuose ir pas spaudos platintojus.

Kaina: Cr.$ 20,00.

Žinios
SEMANARIO LITUANO Noticias
AV. TIRADENTES, 1030 - Tel. 34-8320 - S. Paulo